

Årsregnskab og regnskabsanalyse

Balancen

2022

Leif Christensen

Agenda

- AB – kap. 6 - Balancen

En årsrapport...

En årsrapport...

Annual Report 2020 3

Table of contents

Directors' report

- 4 Ramboll in numbers
- 6 Key statistics
- 7 Letter from CEO and Chair
- 11 Delivering on our strategy
- 15 Financial review
- 21 Highlights of 2020

- 27 Progress on Our Commitments

- 28 Clients
  - 29 Supporting clients during the crisis
  - 30 Delivering value to clients
  - 34 Creating value through innovation

- 36 People
  - 37 Engagement and well-being of our people
  - 39 Diversity, Inclusion and non-discrimination
  - 42 Health & safety

- 44 Society
  - 45 Taking climate action
  - 46 Third party assessments of Ramboll's performance on sustainability
  - 47 Volunteering

- 50 Company
  - 51 Celebrating 75 years of sustainable solutions
  - 52 SDG revenue target
  - 53 Environmental impact
  - 54 Energy conservation

Financial statements

- 58 Accounting policies
- 61 Financial ratios
- 62 Income statement
- 63 Cash flow statement
- 64 Balance sheet, assets
- 65 Balance sheet, equity and liabilities
- 66 Equity
- 67 Notes

Non-financial statements

- 80 Accounting principles
- 82 About this report and sustainability strategy
- 83 Policies implemented
- 84 GRI index
- 90 Key performance indicators

Additional information

- 94 Management's Statement on the Annual Report
- 95 Independent Auditor's Report
- 97 Limited assurance report of the independent auditor
- 98 Board of Directors
- 99 Group Executive Board

Ramboll is a global engineering, architecture and consultancy company founded in Denmark in 1945. Our 16,000 experts create sustainable solutions across Buildings; Transport; Water; Environment & Health; Architecture, Landscape & Urbanism; Energy and Management Consulting. Across the world, Ramboll combines local experience with a global knowledgebase to create sustainable cities and societies. We combine insights with the power to drive positive change to our clients, in the form of ideas that can be realised and implemented. We call it: Bright ideas. Sustainable change. ramboll.com

En årsrapport...

64 Financial statements

Balance sheet, Assets

Note	DKK thousand	Group		Parent Company	
		31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
	Goodwill	2,187,818	2,077,694	-	-
	Customer contracts	94,184	111,782	-	-
	Brand	65,265	-	-	-
	Software, licences, patents, etc.	32,561	41,355	3,601	4,578
10	Intangible assets	2,379,828	2,230,831	3,601	4,578
	Property	27,526	25,882	-	-
	Plant and equipment	334,154	399,941	-	-
	Leasehold improvements	104,735	112,356	-	-
11	Property, plant and equipment	466,415	538,179	-	-
12	Investments in subsidiaries	-	-	4,659,424	4,133,115
13	Investments in associates and joint ventures	20,381	15,106	-	-
	Receivables from subsidiaries	-	-	231,766	376,220
14	Other investments	2,370	2,673	187	187
	Other receivables	4,440	3,049	-	-
15	Deposits	58,477	63,039	-	-
	Investments	85,668	83,867	4,891,377	4,509,522
	Total fixed assets	2,931,911	2,852,877	4,894,978	4,514,100
	Accounts receivables, trade	2,523,406	2,842,924	105	1,457
16	Work in progress	1,406,298	1,463,229	-	-
	Other receivables	193,904	215,923	28,411	30,618
	Receivables from subsidiaries	-	-	157,638	133,545
	Tax receivables	75,723	107,923	-	-
8	Deferred tax assets	67,957	79,435	21,828	-
	Prepayments	284,224	276,776	24,340	28,084
	Receivables	4,551,512	4,986,210	232,322	193,704
	Cash at bank and in hand	1,220,717	909,762	676,643	438,373
	Total current assets	5,772,229	5,895,972	908,965	632,077
	Total assets	8,704,140	8,748,849	5,803,943	5,146,177

En årsrapport...

Annual Report 2020 65

Balance sheet, equity and liabilities

Note	DKK thousand	Group		Parent Company	
		31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
17	Share capital	35,000	35,000	35,000	35,000
	Retained earnings	2,413,851	2,502,373	2,411,042	2,495,162
	Reserve for development costs	-	-	2,809	7,211
	Proposed dividend	-	-	-	-
	Equity attributable to shareholders of Parent Company	2,448,851	2,537,373	2,448,851	2,537,373
	Minority interest	4,274	4,021	-	-
	Total equity	2,453,125	2,541,394	2,448,851	2,537,373
19	Provision for pensions	4,964	5,344	-	-
8	Provision for deferred tax	189,820	173,579	-	17,923
	Provision for claims, etc.	128,137	109,350	-	-
	Total provisions	322,921	288,273	-	17,923
	Bank loans	700,000	1,100,000	700,000	1,100,000
	Other payables	358,907	90,953	145,851	2,127
20	Total long-term liabilities	1,058,907	1,190,953	845,851	1,102,127
16	Prepayments from clients	1,789,884	1,729,280	-	-
	Trade payables	647,975	744,014	33,600	86,040
	Payables to subsidiaries	-	-	2,316,165	1,344,302
	Corporation tax	103,746	96,288	4,643	10,140
21	Other payables	2,327,582	2,158,647	154,833	48,272
	Total short-term liabilities	4,869,187	4,728,229	2,509,241	1,488,754
	Total liabilities	5,928,094	5,919,182	3,355,092	2,590,881
	Total equity and liabilities	8,704,140	8,748,849	5,803,943	5,146,177
18	Distribution of profit				
22	Contingent liabilities				
23	Operational lease obligations				
24	Auditors' fee				
25	Related parties and ownership				
26	Subsequent event				
27	Financial risk management				

Balancen

- Viser et billede af aktiver og passiver på regnskabsårets sidste dag.
- Indregning: skal posten med i årsregnskabet
- Måling: hvilken værdi skal det måles til
- Aktiver og passiver er pr. definition lige store (se næste slide)

Egenkapital

Equity – definition and recognition

Definition:

“Equity is the residual interest in the assets of the entity after deducting all its liabilities”

Given this definition of equity it seems like a very easy item to understand and in fact it is for most people; what is left of the company for the owners when those that have a claim have gotten their share

Recognition criteria:

As equity is a residual the recognition depends on the recognition of assets and liabilities

Note that changes in equity can occur by changes in assets and/or liabilities:

- 1) which is registered in the income statement and transferred to equity via profit (or *other comprehensive income*) for the year as it happened in our example of registration of events
- 2) which comes from transactions with owners, for instance dividend payment which will lower cash and equity without affecting the income statement

Egenkapital

Definition

Egenkapitalen er defineret som forskellen mellem virksomhedens aktiver og forpligtelser.

Egenkapitalen er **ansvarlig kapital** og er et udtryk for, hvor meget kapital virksomhedens aktionærer eller anpartshavere har stillet til rådighed. Det betyder, at hvis virksomheden skulle gå i betalingsstandsning, vil kreditorerne få dækket deres tilgodehavender, før den ansvarlige kapital kan udbetales til aktionærerne eller anpartshaverne.

I kapitalselskaber opdeles egenkapitalen i følgende poster i henhold til årsregnskabslovens skemakrav:

- Virksomhedskapital
- Overkurs ved emission
- Reserve for opskrivninger
- Andre reserver, herunder blandt andet
  - Reserve for nettoopskrivning efter indre værdis metode
  - Reserve for ikke indbetalt virksomhedskapital og overkurs
  - Reserve for iværksætterselskaber
  - Reserve for udviklingsomkostninger
- Overført overskud eller underskud
- Foreslået udbytte

Aktiver

Definition ifølge ÅRL:

Ressourcer, der er

- **under virksomhedens kontrol**
- som et **resultat af tidligere begivenheder** og
- hvorfra **fremtidige økonomiske fordele** forventes at tilflyde virksomheden

---

Kontrol

Afgørende er følgende:

- Dispositionsret, erhvervelse af økonomiske fordele og risici
- En kommunal vej som fører til et produktionsanlæg virksomheden besidder er en økonomisk fordel, men dispositionsretten er ikke overgået til virksomheden.
- Juridiske ejerskab er ikke et krav (finansiel leasing)

Tidligere begivenheder

- Logisk set – er det vel nødt til at være en tidligere begivenhed – når det er en ”point in time” opgørelse...
- Fremtidige planlagte investeringer opfylder ikke definitionen ud fra denne del.
  - ... og så er vi nok lidt på kanten...
- Ledelsesbeslutninger er ikke nok...
- Værdireguleringer:
  - Fremtidige driftstab er således ikke en del af forpligtelserne, men en indikator på at nogle aktiver måske skal nedskrives.
  - Periodiske hovedreparationer og udskudt vedligeholdelse er heller ikke en forpligtelse.

Fremtidige økonomiske fordele

Essensen af aktiver er, at de repræsenterer økonomiske ressourcer, som findes i virksomheden og som har potentiel værdi for virksomheden

- Der er ikke alene tale om fremtidige indtægter, men også omkostningsbesparelser
- Procespatenter kan sænke produktionsomkostningerne mere end skabe indtægter, men disse regnes også som aktiver
  - **Hvad nu hvis vi har købt og betalt et procesoptimeringsprojekt, f.eks. Et Lean projekt?**
- Enkelte periodeafgrænsningsposter falder også under definitionen (forudbetalte omkostninger som husleje eller forsikring)

Aktiver

- Anlægsaktiver: Defineret som aktiver, der er bestemt til vedvarende eje eller brug.
- Omsætningsaktiver er defineret som de resterende aktiver
- Skema to i ÅRL tillader brug af andre benævnelser
- Langfristede aktiver (anlægsaktiver) og kortfristende aktiver (omsætningsaktiver)
  - Kortfristede aktiver er aktiver som realiseres indenfor 12 måneder efter balance dagen (se fuld definition side 112 i AJJ bogen)
- I praksis vil der næppe være den store forskel mellem det to skemaer

---

Anlægsaktiver

Inddeles i:

- Immaterielle anlægsaktiver
- Materielle anlægsaktiver
- Finansielle anlægsaktiver

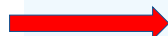
En årsrapport...

64 Financial statements

Balance sheet, Assets

Note	DKK thousand	Group		Parent Company	
		31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
	Goodwill	2,187,818	2,077,694	-	-
	Customer contracts	94,184	111,782	-	-
	Brand	65,265	-	-	-
	Software, licences, patents, etc.	32,561	41,355	3,601	4,578
10	Intangible assets	2,379,828	2,230,831	3,601	4,578
	Property	27,526	25,882	-	-
	Plant and equipment	334,154	399,941	-	-
	Leasehold improvements	104,735	112,356	-	-
11	Property, plant and equipment	466,415	538,179	-	-
12	Investments in subsidiaries	-	-	4,659,424	4,133,115
13	Investments in associates and joint ventures	20,381	15,106	-	-
	Receivables from subsidiaries	-	-	231,766	376,220
14	Other investments	2,370	2,673	187	187
	Other receivables	4,440	3,049	-	-
15	Deposits	58,477	63,039	-	-
	Investments	85,668	83,867	4,891,377	4,509,522
	Total fixed assets	2,931,911	2,852,877	4,894,978	4,514,100
	Accounts receivables, trade	2,523,406	2,842,924	105	1,457
16	Work in progress	1,406,298	1,463,229	-	-
	Other receivables	193,904	215,923	28,411	30,618
	Receivables from subsidiaries	-	-	157,638	133,545
	Tax receivables	75,723	107,923	-	-
8	Deferred tax assets	67,957	79,435	21,828	-
	Prepayments	284,224	276,776	24,340	28,084
	Receivables	4,551,512	4,986,210	232,322	193,704
	Cash at bank and in hand	1,220,717	909,762	676,643	438,373
	Total current assets	5,772,229	5,895,972	908,965	632,077
	Total assets	8,704,140	8,748,849	5,803,943	5,146,177

Ikke "non-current"

IAS 38's definition på immaterielle anlægsaktiver

Et identificerbart, ikke-monetært aktiv uden fysisk substans til brug ved fremstilling eller levering af varer og tjeneste ydelser til udlejning til andre eller til administrative formål.

Udelukker aktiver som ikke ændres i værdi som følge af inflation (likvide midler, varedebitorer)

Immaterielle aktiver

På trods af deres stigende betydning for fremtidig indtjening (værdiskabelse) har regnskabsreguleringen hidtil været forsigtig med at tillade disse “soft assets” i årsregnskabet.

Udgifter dertil er blevet omkostningsført i takt med afholdelse, hvilket har medført **vækst i “usynlige” aktiver.**

Misvisende overskudsberegning, da omkostninger vedrører fremtidige og i ikke periodens indtægter.

Ledelsesberetningen skal ofte sørge for at beskrive de nævnte kompetencer som ikke kan indregnes i balancen.

Forskellen mellem markedsværdien af egenkapitalen og bogført værdi af egenkapitalen tages ofte som bevis for manglende indregning af usynlige aktiver.

ÅRL og IAS 38s regelsæt

ÅRL er meget kortfattet mht. indregning og måling af immaterielle aktiver.

Området overlades til IASB – IAS 38 bliver derved retningsgivende for dansk praksis:

OVERORDNET foreskriver ÅRL, at:

- Immaterielle aktiver skal indregnes hvis de opfylder definition og indregningskriterier for aktiver
- Dette gælder alle købte immaterielle aktiver i regnskabsklasse B, C og D
- Egenudviklede projekter skal indregnes for (store) C og D. Mellem C og B er der under visse omstændigheder ikke krav om indregning

---

Identificierbarhed

Identificerbarhed! - IASB præciserer at dette betyder:

- Separerbart *eller*
- Baseret på en kontraktlig eller juridisk rettighed.

Udelukker internt oparbejdet **goodwill** som er et konglomerat af ikke-identificerbare faktorer, herunder synergier, mellem aktiverne.

Baseret på kontraktlige eller juridiske rettigheder omfatter f.eks. patenter, licenser og ophavsrettigheder.

Fremtidige økonomiske fordele

Alle de investeringer som foretages i immaterielle ressourcer fører forventeligt til fremtidige økonomiske fordele.

Eksempler:

- En omfattende reklame og markedsføringskampagne
- Uddannelse af salgspersonale til forøgelse af serviceniveauet overfor kunderne
- Forskning i nyt medicin præparat

Ingen af disse omkostninger må aktiveres ud fra følgende argumentation på næste slide.

Virksomhedens kontrol

Virksomheden skal have indflydelse på og adkomst til de fremtidige økonomiske fordele, der genereres ved anvendelse af aktivet, og virksomheden skal samtidig kunne begrænse andres adgang til disse fordele.

Reklame kampagne - kunderne er måske tilfredse og loyale men ikke juridisk bundet til at købe hos virksomheden derfor ikke et aktiv.

Uddannelse - medarbejderne kan frit vælge at skifte arbejdsplads og dermed er medarbejdere ikke et aktiv.

Forskning - forskningsmedarbejdere kan forlade virksomheden med resultaterne **KRÆVER NOK AT ANSÆTTELSAFTALERNE ER UDARBEJDET SÆRDELES UHENSIGTSMÆSSIGT!** – eller der opnås ingen resultater.

Købt Goodwill

I Teorien: 'overnormal indtjeningsevne'

- Normalindtjening forstås som det niveau, hvor virksomheder med samme risiko tjener nogenlunde samme overskud i forhold til investeret kapital.

I Praksis (Populært sagt): 'merpris for dattervirksomhed'

- **Merværdien virksomhed (eller aktivitet) har ud fra en helhedsvurdering i forhold til værdien af de indregnede nettoaktiver gjort op hver for sig til dagsværdi (enhedsvurdering).**

Indregning og måling

- Udgangspunkt: Til kostpris
- Afskrives fra det tidspunkt da aktivet er klar til brug.
- Afskrives ikke under opførelse.
- Kan afskrives over brugstid dog med den begrænsning at goodwill og udviklingsprojekter der ikke kan skønnes brugstid pålideligt på skal afskrives over 10 år
- Nedskrives til genindvindingsværdien (forklares senere)
- Klasse C og D virksomheder skal præsentere en anlægsnote for immaterielle aktiver i anvendt regnskabspraksis (se figur 6.7 i AJJ bogen)

Materielle anlægsaktiver

- Er aktiver med fysisk substans.
- Årsregnskabslovens skemakrav:
  - Grunde og bygninger
  - Produktionsanlæg og maskiner
  - Andre anlæg, driftsmateriel og inventar
  - Materielle anlægsaktiver under udførelse og forudbetalinger for materielle anlægsaktiver
- Indregnes når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde virksomheden og aktivets værdi kan måles pålideligt.
- Småaktiver omkostningsføres med det samme i resultatopgørelsen. Hvis den samlede værdi af småaktiver er væsentligt skal de aktiveres. **Delvist drevet af skat...**

Måling af materielle anlægsaktiver

Udgangspunkt er kostpris

- Summen af omkostninger ved anskaffelse tillagt de omkostninger, der direkte kan henføres til det købte aktiv indtil det tidspunkt da aktivet er klar til at blive taget i brug.

Af- og nedskrivninger - systematisk over aktivernes brugstid

- Brugstid
- Den forventede produktion Forventet slidtage
- Teknisk forældelse
- Erfaringer fra tilsvarende anlæg

Afskrivningsgrundlaget

- kostpris minus scrapværdi – scrapværdi er minimumspris virksomheden forventer at kunne afhænde aktivet til på et senere tidspunkt.
- Afskrivningsmetoder (se figur 6.3 – 6.5) sikrer systematikken i afskrivningerne.

Måling af anlægsaktiver: Nedskrivninger

- Skal nedskrives til genindvindingsværdien jfr. Årsregnskabsloven:
- Genindvindingsværdien illustreres på næste slide:

Måling materielle anlægsaktiver

Nedskrivning til genindvindingsværdi (fortsat)

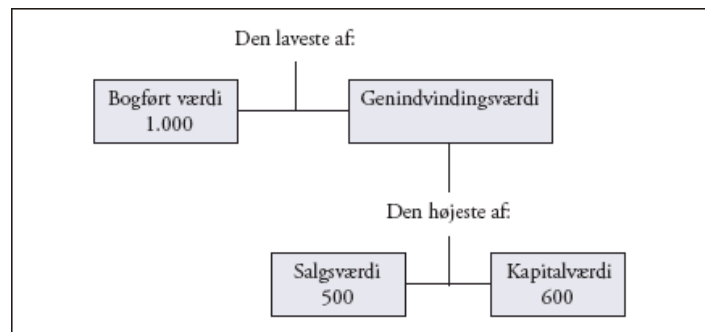
Måling af genindvindingsværdi

Genindvindingsværdi måles på grundlag af det højeste enten salgsværdi eller kapitalværdi

Dette illustreres i følgende eksempel:

- Anlægsaktiv købt for 2000 i år 0
- På det tidspunkt forventedes aktivet at have en levetid på 10 år
- Vi er nu ved ultimo år 5

Hidtidige årlige afskrivninger $2000/10 = 200$

Genindvindingsværdi:

600

Nedskrivning:

400

Fremtidige årlige afskrivninger:

$600/5 = 120$

Finansielle anlægsaktiver

▪ *Definition*

Finansielle anlægsaktiver består af pengemæssige aktiver, som ikke umiddelbart er anskaffet med salg for øje, men bestemt til vedvarende eje. Det vil sige aktiver med en økonomisk værdi som fx langsigtede finansielle investeringer og langfristede tilgodehavender, og som virksomheden ikke har planer om at skille sig af med inden for en periode på mindst ét år.

I henhold til årsregnskabslovens skemabestemmelser består finansielle anlægsaktiver af følgende grupper:

- Kapitalandele i tilknyttede virksomheder
- Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder
- Kapitalandele i associerede virksomheder
- Tilgodehavender hos associerede virksomheder
- Andre værdipapirer og kapitalandele
- Andre tilgodehavender
- Tilgodehavender hos virksomhedsdeltagere og ledelse

Finansielle anlægsaktiver

▪ *Kapitalandele*

Modervirksomhed

En virksomhed, som har bestemmende indflydelse over en eller flere dattervirksomheder.

Dattervirksomhed

En virksomhed, der er underlagt bestemmende indflydelse af en modervirksomhed.

Det centrale ved bestemmelse af, om der foreligger et mor/datterforhold, er, om der rent faktisk kan udøves **bestemmende indflydelse**. Bestemmende indflydelse foreligger, når en virksomhed har beføjelsen til at styre en dattervirksomheds økonomiske og driftsmæssige beslutninger.

I forhold til en dattervirksomhed vil det sige, når modervirksomheden direkte eller indirekte gennem en eller flere dattervirksomheder ejer mere end halvdelen af **stemmerettighederne** i en virksomhed, medmindre det i særlige tilfælde klart kan påvises, at et sådant ejerforhold ikke giver bestemmende indflydelse.

Finansielle anlægsaktiver

▪ *Kapitalandele*

Den anden kategori af kapitalandele, som vi vil fokusere på, består i **kapitalandele i associerede virksomheder**. En associeret virksomhed er en virksomhed, som ikke er en dattervirksomhed, men i hvilken en anden virksomhed og dennes dattervirksomheder besidder kapitalandele og udøver **betydelig indflydelse** på virksomhedens driftsmæssige og finansielle ledelse.

Det formodes, at en virksomhed udøver betydelig indflydelse, hvis virksomheden og dens dattervirksomheder tilsammen råder over 20 % eller mere af stemmerettighederne. Igen skal der foretages en konkret vurdering af, om der rent faktisk kan udøves betydelig indflydelse.

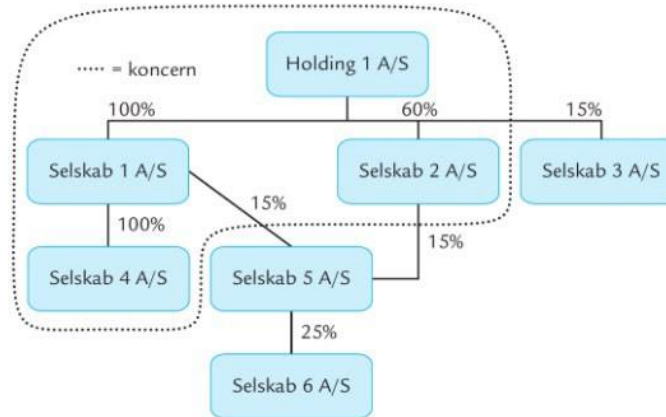
Hvis en kapitalandel ikke kan opfylde definitionen på at være en associeret virksomhed, skal kapitalandelen indregnes under **andre værdipapirer og kapitalandele**. Andre værdipapirer og kapitalandele omfatter værdipapirer og kapitalandele i virksomheder, hvor virksomheden hverken har bestemmende eller betydelig indflydelse. I langt de fleste tilfælde vil det sige kapitalandele i virksomheder, hvor virksomheden ejer mindre end 20 %.

20 % er vigtig

Finansielle anlægsaktiver

Kapitalandele - eksempel

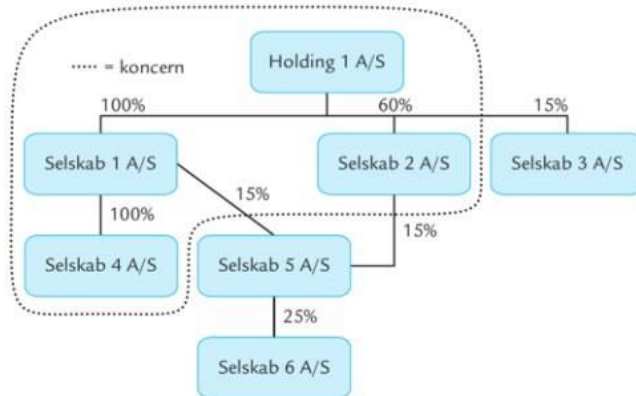
Figur 6.9 Eksempel på en koncern

Figur 6.9 viser et eksempel på en koncern, hvor selskaberne inden for den stiplede linje opfylder lovens definition på tilknyttede virksomheder. Holding 1 A/S udøver bestemmende indflydelse over de øvrige selskaber inden for den stiplede linje, idet der eksisterer en ejerandel på over 50 % i dem alle.

I det følgende har vi oplyst, i hvilken kategori de enkelte selskaber skal indregnes i de overliggende selskabers årsregnskab.

Finansielle anlægsaktiver

Kapitalandele - eksempel

Årsregnskab for:	Indregning af følgende selskaber:	Indregnes i årsregnskabet som:
Holding 1 A/S	Selskab 1 A/S + Selskab 2 A/S	Kapitalandel i tilknyttede virksomheder, da ejerandel er > 50 % i dem begge.
	Selskab 3 A/S	Andre værdipapirer og kapitalandele, da ejerandel < 20 %.
Selskab 1 A/S	Selskab 4 A/S	Kapitalandel i tilknyttede virksomheder, da ejerandel er > 50 %.
	Selskab 5 A/S	Kapitalandel i associerede virksomheder, da der indirekte udøves betydelig indflydelse. Indirekte er der en ejerandel > 20 %. Selskab 1 A/S ejer direkte 15 % Holding 1 A/S ejer indirekte 60 % af 15 % = 9 % Samlet ejerandel = 24 %, hvilket medfører betydelig indflydelse.
Selskab 2 A/S	Selskab 5 A/S	Kapitalandel i associerede virksomheder med samme begrundelse som for Selskab 1 A/S.
Selskab 5 A/S	Selskab 6 A/S	Kapitalandel i associerede virksomheder, da ejerandel > 20 %.

Finansielle anlægsaktiver

Indregning & Måling

Måling af finansielle anlægsaktiver

Hovedreglen for måling af kapitalandele i dattervirksomheder og associerede virksomheder er kostprismetoden. Dette gælder for alle virksomheder i regnskabsklasse B, C og D. Årsregnskabsloven giver dog som alternativ også mulighed for at anvende indre værdis metode eller dagsværdimetoden. De mest anvendte metoder i praksis er kostprismetoden og indre værdis metode, hvorfor vi i det følgende vil fokusere på disse.

Alternativer:

- Indreværdis metode
- Dagsværdi (§ 41)

Finansielle anlægsaktiver

Indregning & Måling

<u>METODE</u>	<u>DAGSVÆRDI</u>	<u>INDRE VÆRDI</u>	<u>KOSTPRIS</u>
Værdiansættelse i balancen	Børsværdi / Handelsværdi	Egenkapitalen	Anskaffelsespris
Resultatføring	I takt med ændring i børskurs/handelsværdi og ved udbytte	I takt med kapitalandels resultatopgørelse	Ved udbytte
Udbytte	Medfører indtægt	Medfører reduktion af kapitalandel	Medfører indtægt

---

Omsætningsaktiver

Definition

- Varebeholdninger
- Tilgodehavender
- Værdipapirer og kapitalandele
- Likvide beholdninger

Begrebet omsætningsaktiver er et udtryk for, at disse aktiver som udgangspunkt er **afhængige af omsætningen** i virksomheden. Når der realiseres omsætning i virksomheden, vil dette medføre ændringer i omsætningsaktiverne.

Omsætningsaktiver varebeholdninger

Definition

Varebeholdninger skal opdeles i følgende kategorier i henhold til årsregnskabslovens skemakrav:

- Råvarer og hjælpematerialer
- Varer under fremstilling
- Fremstillede varer og handelsvarer
- Forudbetalinger for varer

Omsætningsaktiver varebeholdninger

Indregning & Måling

§ 45. Kostprisen for varebeholdninger kan beregnes på grundlag af vejede gennemsnitspriser, "først ind-først ud" (FIFO) metoden eller en anden lignende metode, som afspejler værdien af den fysiske varebeholdning på balancedagen.

Samme varer – stor forskel

Værdiansættelsesmetode	kr.
Faktiske kostpriser	234.700
FIFO-metoden	257.350
Vejede gennemsnitspriser	245.458

Figur 6.14 Sammenligning af forskellige værdiansættelsesmetoder

Omsætningsaktiver varebeholdninger

▪ Indregning & Måling

Samme varer – stor forskel

Bruttofortjenesten ved forskellige værdiansættelsesmetoder			
	Faktiske kostpriser	FIFO-metoden	Vejede gennemsnitspriser
	kr.	kr.	kr.
Omsætning	812.000	812.000	812.000
- Vareforbrug, jf. note 1..	476.550	453.900	465.792
Bruttofortjeneste	335.450	358.100	346.208
Note 1:			
Varelager primo	0	0	0
+ Varekøb	711.250	711.250	711.250
- Varelager ultimo	234.700	257.350	245.458
= Vareforbrug	476.550	453.900	465.792

Figur 6.15 Sammenligning af bruttofortjeneste ved forskellige værdiansættelsesmetoder

---

Omsætningsaktiver tilgodehavender

Definition

Ifølge årsregnskabslovens skema bestemmelser består tilgodehavender under omsætningsaktiverne af følgende kategorier:

- Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser
- Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder
- Tilgodehavender hos associerede virksomheder
- Andre tilgodehavender
- Krav på indbetaling af virksomhedskapital og overkurs
- Tilgodehavender hos virksomhedsdeltagere og ledelse
- Periodeafgrænsningsposter

Indregning & Måling

I henhold til årsregnskabslovens generelle bestemmelser skal der ved indregning og måling af aktiver generelt tages hensyn til alle forhold, herunder **forudsigelige tab**. For tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser betyder det, at virksomheden skal foretage en vurdering af, om der eventuelt er risiko for, at nogle af debitorerne ikke betaler deres gæld, og virksomheden derved lider et tab. Især i forbindelse med finanskrisen er dette et område, der har fået meget fokus.

Forpligtelser

Eksisterende pligter for virksomheden opstået som resultat af tidligere begivenheder, og hvis indfrielse forventes at medføre afståelse af fremtidige økonomiske fordele.

Opdeles i:

- Gældsforpligtelser
- Hensatte forpligtelser
- Eventualforpligtelser

Forpligtelser

Centrale spørgsmål:

1. Er størrelsen af forpligtelsen (målt i kr.) kendt?
2. Er forfaldstidspunktet kendt?

Hvis "ja" til 1 og 2 => Gældsforpligtelser

Hvis ikke "ja" til 1 og 2 => Hensatte forpligtelser eller Eventualforpligtelser

---

Gældsforpligtelser

Definition

Gældsforpligtelser er den sidste store gruppe af passivposter i balancen. Gældsforpligtelser opdeles i henholdsvis **langfristede** gældsforpligtelser og **kortfristede** gældsforpligtelser.

I henhold til årsregnskabslovens skemakrav består gældsforpligtelser af følgende poster:

- Gæld der er optaget ved udstedelse af obligationer
- Konvertible og udbyttegivende gældsbreve
- Gæld til kreditinstitutter
- Modtagne forudbetalinger fra kunder
- Leverandører af varer og tjenesteydelser
- Vekselgæld
- Gæld til tilknyttede virksomheder
- Gæld til associerede virksomheder
- Anden gæld, herunder skyldige skatter og skyldige bidrag til social sikring
- Periodeafgrænsningsposter

Gældsforpligtelser

Særligt

Kortfristede gældsforpligtelser er forpligtelser, der forfalder til betaling inden for 12 måneder efter regnskabsårets udløb, mens forpligtelser, der forfalder herefter, er langfristede.

På samme måde som gældende for omsætningsaktiver forventes de fleste kortfristede gældsforpligtelser indfriet i virksomhedens normale driftscyklus og er poster, hvor der ofte foretages transaktioner. Kortfristede gældsforpligtelser som fx vare- og omkostningskreditorer, kassekredit, moms og skyldige lønafhængige poster såsom A-skat, AM-bidrag og feriepenge er alle poster, der opstår som led i virksomhedens normale driftscyklus.

Langfristede gældsforpligtelser består således typisk af gæld til realkreditinstitutter samt gæld til øvrige kreditinstitutter. Der kan også være tale om gæld til tilknyttede og associerede virksomheder, hvis der foreligger en aftale om forfald senere end ét år efter regnskabsårets udløb. Den del af den langfristede gæld, som forfalder til betaling i det førstkommande regnskabsår, skal præsenteres som kortfristet gæld.

Hvis virksomheden har langfristede gældsforpligtelser, skal der desuden oplyses i en **note**, hvor stor en del af gælden, der først forfalder til betaling **efter 5 år**. Denne oplysning skal meddeles regnskabslæser, så vedkommende kan få et indtryk af, hvor stor en likviditetsbelastning virksomheden står overfor i de kommende år. Mikrovirksomheder er dog ikke pligtig til at give denne information.

Hensatte forpligtelser

Definition

Hensatte forpligtelser består i henhold til årsregnskabsloven af følgende kategorier:

- Hensættelser til pensioner og lignende forpligtelser
- Hensættelser til udskudt skat
- Andre hensatte forpligtelser

Fælles for alle typerne af hensatte forpligtelser gælder, at de skal opfylde definitionen på at være en forpligtelse. I henhold til årsregnskabsloven vil det sige, at der skal være tale om eksisterende pligter for virksomheden opstået som et resultat af tidligere begivenheder, og hvis indfrielse forventes at medføre afståelse af fremtidige økonomiske fordele. Hvis forpligtelsen er uvis med hensyn til størrelse eller forfaldstid, skal den indregnes under hensatte forpligtelser.

Årsregnskabsloven definerer hensatte forpligtelser som forpligtelser, der er uvisse med hensyn til størrelse eller forfaldstid, og som vedrører regnskabsåret eller tidligere regnskabsår.

Hensatte forpligtelser

Indregning & Måling

Når følgende kriterier er opfyldt, kan og skal en forpligtelse indregnes i årsregnskabet som en hensat forpligtelse:

- når virksomheden på balancedagen har en retlig eller faktisk forpligtelse som resultat af en tidligere begivenhed, og
- når det er sandsynligt, at afviklingen heraf vil medføre et træk på virksomhedens økonomiske ressourcer, og
- når der kan foretages en pålidelig beløbsmæssig måling af forpligtelsen.

Fælles for alle punkterne er, at der ikke er den store usikkerhed i forhold til, om det er noget, der vil komme til at koste virksomheden penge, men det er uvist, hvor meget og hvornår. Det er disse usikkerheder, der medfører, at forholdene hører til under hensatte forpligtelser.

Hensatte forpligtelser

Andre hensatte forpligtelser

Andre hensatte forpligtelser kan fx være:

- Garantiforpligtelser på leverede produkter
- Returretsaftaler, dvs. forpligtelser til at tage solgte varer retur
- Tabsgivende aftaler, dvs. kontrakter som virksomheden ikke kan frigøre sig fra uden at realisere tab
- Bøder eller omkostninger til oprensning som følge af miljøforurening
- Negativ regnskabsmæssig værdi af kapitalandele i en dattervirksomhed, hvor modervirksomheden har forpligtet sig til at dække tab
- Forpligtelser vedrørende retssager

Eventualforpligtelser

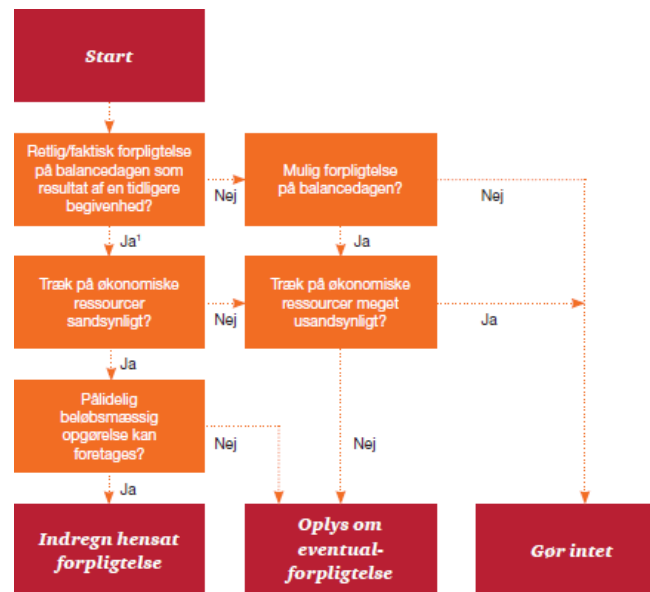
Hvis en forpligtelse ikke opfylder kriterierne for hensatte forpligtelser, vil forholdet ofte skulle omtales som en eventualforpligtelse i stedet for. Eventualforpligtelser indregnes ikke i balancen, men oplyses i en **note**.

Eventualforpligtelser er økonomiske forpligtelser, hvor beløbet og forfaldstidspunktet er ukendt. Det vil sige, at posten endnu ikke er blevet en forpligtelse for virksomheden, og det derfor ikke er sikkert, at virksomheden kommer til at betale den. Der er dog tale om forhold, som kan betyde, at virksomheden på et eller andet tidspunkt får en forpligtelse.

Hensættelse eller eventualforpligtelse?

What to do?

1) Hvis tvivl, da "ja", såfremt > 50% sandsynlighed for, at der foreligger en forpligtelse. Er forpligtelsen baseret på vedtagelse af lovgivning, eksisterer der dog kun en forpligtelse, hvis lovgivningen er vedtaget eller det er så godt som sikkert, at den vedtages.

Eksemplet: Bryggeriet Vestfyen A/S

Balancen

